

SKAUTSKOU STEZKOU LEHKÝM KROKEM

aneb tipy, jak cestu plnění
stezky snadněji naplánovat

SKAUT

Máte před sebou nadupaný skautský rok, ve kterém chcete, aby vaši skauti a skautky prošli jednou cestou stezky. Kde hledat inspiraci na programy, které by je k tomuto cíli posunuly?

Žádný strach! Je to snazší, než si myslíte.

Tento sešit vám to přehledně ukáže na vybraných úkolech ze stezky (= Cesta Země a Vody, = Cesta Ohně a Vzduchu):

1 Při důkladnějším pohledu do úkolů stezky zjistíte, že již spoustu věcí vlastně děláte na výpravách a táborech. Bubliny na **zeleném pozadí** značí úkoly, kde pravděpodobně novou inspiraci hledat nemusíte – najdete ji přímo ve vašem oddíle! (str. 3–4)

2 U mnoha dalších úkolů je skrytý velký potenciál ke snadnému plnění. Nabízíme inspiraci, jak vaši činnost trochu upravit a úkol je rázem připraven ke splnění. Tyto tipy naleznete v bublinách na **fialovém pozadí**. (str. 5–9)

Přinášíme ti celkem 57 tipů. Nech se inspirovat a vydej se lehkým krokem...

1

TOHLE UŽ NA TÁBOŘE NEBO NA VÝPRAVÁCH DĚLÁME!

1 Pořádek

Udržuje pořádek ve stanu na táboře.

4 Nůž

Bezpečně používá nůž na táboře a na výpravách.

6 Oheň

Splní při službě v kuchyni, při chystání ohně na výpravě apod.

21 Osobní odvaha

Osobní odvahu prokazuje při běžných situacích na táboře či výpravě (zvládne zkoušku, které se předtím hodně bál/a, nestěžuje si na nekomfort apod.)

6 Práce na táboře

Porazí a zpracuje soušku, podílí se na postavení táborové stavby, vypere si oblečení podle ekologických zásad, ...

5 Sekera

Připraví dřevo do táborových kamen, ke sprše, na táborový či výpravový oheň.

Táborová stavba – rozšíření Tábornické praxe

Vede práce na konkrétní táborové stavbě.

33 Přespání

Postaví stan či přístřešek v rámci výpravy nebo na táboře.

13 Zručnost

Splní při stavbě tábora.

34 Balení

Správně si zabalí na výpravu či na tábor.

35 Zážitek v přírodě

Pořídí záznam o zážitku z noční hlídky, z plnění výzvy noční bdění nebo ranní svítání, z přespání pod širákem, putování, výpravy apod.

31 Drobná pomoc okolí

Cíleně si všímá, s čím je na táboře či výpravě potřeba pomoci (zašněrováním stanů, při službě v kuchyni, donesením toaletního papíru na latríny, pomoci mladším apod.)

38 Ohleduplnost

Plní při pobytu na letním táboře – s vedoucím si o konkrétních příkladech svého chování popovídá.

Zde je prostor dopsat další tipy na aktivity, které tě napadají.

Zde je prostor dopsat další tipy na aktivity, které tě napadají.

2

STAČÍ JEN TROCHU UPRAVIT ČI PŘIPRAVIT A SNADNO NA TÁBOŘE ČI VÝPRAVĚ SPLNÍME!

2 Informace

Nechte skauty a skautky zjistit informace o spojích na výpravu či tábor, kdo je starostou/starostkou v místě, kde jsme na výpravě či táboře, vyhledat spoj do různých měst (náročnost se zvýší nutností přestupů), zajímavosti o historické, přírodní a jiné památce apod. Je vhodné, když každému zadáme hledání informace „na míru“.

3 Jídlo

Na táboře, výpravě či Svojsíkově závodě nechte skauty a skautky podílet se na nákupech a vaření jídla.

3 Nakupování a vaření jídla

Dejte skautům a skautkám možnost připravit jídelníček na výpravu či tábor a pak s nimi zkonzultujte, co (ne)bylo dobře. Dotyčný/á se může zúčastnit nákupu, uvařit jídlo v rámci služby v kuchyni, nebo vařit na výpravě.

4 Orientace

Nabízené úkoly zrealizujte na výpravě v rámci tábora, nebo zařaďte noční program v lese, při kterém se bude třeba zorientovat.

1 Cestování

Nechte skauty a skautky naplánovat cestu na tábor či výpravu.

2 Zjišťování informací

Zadejte skautům a skautkám např. vyhledání informací o památce, kterou chcete navštívit, posláni balíku z tábora či na tábor, napsání e-mailu starostovi města, u kterého táboříte, naplánování společné akce se sousedním táborem aj.

7 Nové uzly

Nově naučené uzly použijte při programu, kde se budete věnovat vázaným stavbám.

8 Sportování

Na táboře postavte hřiště a sportovní potřeby (míče, ringa, frisbee, lacrosové hole aj.) dejte na dostupné místo, aby si je skauti a skautky mohli půjčovat a využívat je. V rámci programu také můžete naplánovat oddílový turnaj.

9 Orientace na mapě

Nechte skauty a skautky určit pozici při cestě na tábor, na výpravě či puťáku.

9 Zkouším nové sporty nebo je organizuji

Umožněte členům naučit oddíl nový zajímavý sport, připravit sportovní program, nebo rozcvičky. Zároveň jim připomeňte, aby nezapomněli na to, co by měla správná rozcvička obsahovat.

13 Zručnost

Roztrhla se celta, obal na kotlík, kroj, kalhoty? Nechte účastníky tábora či výpravy šít a splnit úkol ve stezce. V odpoledním klidu se mohou zase učit hrát na hudební nástroj. V rámci stavění tábora je naučte pracovat s pro ně neznámým nářadím.

5 Starost o nářadí

Nechte skauty a skautky při přípravě na tábor koupit a zasadit list pily, sestavit seznam táborového nářadí, nabrousit nože, sekeru aj.

7 Použití ohně

Zmoklo vám dřevo? Vyzvěte skauty a skautky, aby nyní zkusili rozdělat oheň. Nebo vyhleďte soutěž o nejrychleji rozdělaný oheň, nechte je nachystat slavnostní oheň, naplánujte do programu vaření na ohni, vařičích apod.

12 Nečekaná situace

Zkuste na táboře zrealizovat nečekaný přepad ve dne, případně sledovat, jak se chovají skauti a skautky při nečekané noční hře. Pochopitelně se počítají i nesimulované situace.

12 Tvořivost

Nechte skauty a skautky tvořit: při přípravě jídla jim dejte více času, vymyslete užitečný či hodící se výrobek nebo kostým k CTH, přenechte jim přípravu scének k táboráku, naučte se vázat dobráčky a turbánky, náramky, vázané sandále aj.

13 Tvoření

Při výrobě táborových kostýmů, triček, vlajek, rekvizit apod. zkuste použít netradiční techniku (batikování, vypalování, plstění vlny, vyřezávání aj.). Lze také vyzkoušet nové dramatické techniky (např. improvizaci) v rámci scének u ohně.

14 Hledám sebe

Nevíte, jaké originální jmenovky vyrobit na stany? Nechte účastníky tábora vyrobit si osobní erby, které budou viset na jejich stanech.

16 Vidím život z nadhledu

Zaveďte „Večer díky“ – sejděte se s oddílem a zhodnoťte den, poděkujte, řekněte, co se vám líbilo, nelíbilo, apod. Nebo motivujte skauty a skautky k psaní deníku. Klidně předejte deník účastníkům jako dárek.

15 Smysl

Při zpětné vazbě na konci dne se můžete skautů a skautek zeptat, jaký podle nich měla aktivita realizovaná přes den smysl, co se při ní naučili atd.

16 Soustředění

Na táboře či výpravě nabídněte účastníkům a účastnicím možnost různých aktivit, při kterých je potřeba se soustředit – psaní kroniky, čtení knížky, hraní na kytaru, plnění táborové zkoušky zaměřující se na soustředění apod. Společně pak můžete zhodnotit, jak se soustředění (ne)dařilo.

18 Skautský slib

V rámci předslibové přípravy nechte nastávající skauty a skautky napsat, co pro ně bude slib znamenat. Těm, kteří již slibovali dejte podnět k úvaze a prodiskutování rozdílného vnímání slibu tehdy a teď. Takový program se může stát součástí před/po-slibového rituálu.

21 Kladný vztah ke vzdělávání

Vytvořte na táboře prostor pro plnění odborek a učení se novým věcem. Navíc vám skaut či skautka může pomoci zaučit nováčka, pomoci mladším s plněním stezky nebo odborek.

18 Kladné vzory

Pracujete-li v rámci her (zejména celoročních, či celotáborových) s příběhy postav, nechte na jejich základě splnit skauty a skautky tento úkol.

24 Řešení konfliktů

V případě, že na táboře či výpravě vznikne konflikt či neshoda, využijte jej jako příležitost pro plnění úkolů. Dle povahy konfliktu vyberte buď variantu tří příklady ústupu, důvody konfliktu či vysvětlení konfliktu.

28 Neverbální komunikace

Připomenejte skautům a skautkám, že sledovací úkoly mohou plnit během výpravy nebo táborového dne. Zařaďte program s neverbální komunikací (vysvětlit někomu něco beze slov apod.) do etapy v rámci CTH.

35 Družina jako parta kamarádů

Přidejte do programu aktivity zaměřené na vzájemnou důvěru. Rozdělte funkce na táboře či výpravě.

22 Přemáhání

Bojí-li se někdo z vašich členů vystupování na veřejnosti, nechte ho se překonat vystoupením u táboráku. Má někdo z vašich svěřenců problém s nevhodnou mluvou? Tábor i výpravy skýtají jedinečnou příležitost se tohoto zlovyku zkusit zbavit – můžete se s dotyčným např. domluvit, že ho budete upozorňovat, když použije nevhodné slovo, nebo sám může navrhnout „trest“ za zakázané slovo (např. dřepy, kliky, služba navíc aj.)

26 Umět se vyjádřit

Nechte skauta či skautku vysvětlit hru, program, přichystat „přednášku“ pro ostatní, vyprávět příběhy u ohně apod. Pozvěte na akci zahraniční návštěvu a sledujte, jak se s nimi vaši skauti a skautky dorozumívají v cizím jazyce.

19 Modrý život

Na začátku tábora zařaďte program, při kterém si účastníci sestaví body svého modrého života a pokusí se ho po dobu trvání tábora dodržovat (např. uklizený stan, každodenní otužování, mluva bez sprostých slov, střídání stravování, ...)

24 Můj názor

Vytvářejte prostor pro zpětnou vazbu na táboře či výpravě (např. po konkrétní hře či programu, při celkovém hodnocení výpravy či tábora, při každodenní zpětné vazbě) a dejte prostor pro vyjádření všem.

37 Zážitek s kamarády

Má-li někdo na táboře či výpravě narozeniny, oslavte to společně. Máte-li mezi sebou nováčka, který potřebuje pomoci se zorientovat, vyzvěte skauty a skautky, aby dotyčnému pomohli.

25 Skautské heslo a denní příkaz

Na táboře či výpravě si pamatujte nebo zapisujte, jak se skauti a skautky chovají v běžných činnostech a následně si s nimi popovídejte o tom, jak jejich chování (ne)korespondovalo se skautským heslem a denním příkazem.

43 Historie skautingu

Vymyslete téma tábora či výpravy na motivy historie skautingu, nebo konkrétní skautské osobnosti. Zkuste zažít alespoň jeden den z akce jako první skauti.

36 Družina jako tým

Nechte skauty a skautky připravit na táboře či oddílové výpravě zábavný program např. k ohni. Máte-li v blízkosti tábořiště další táborníky, dejte skautům a skautkám prostor, aby je vyzvali ke sportovnímu turnaji či jiné společné aktivitě.

38 Demokracie v konkrétních příkladech

Zařaďte program, při kterém se budete bavit o táborovém řádu, o demokratickém rozhodování, o odměnách a trestech. Zkuste si volby nanečisto (třeba i v rámci CTH). Zpracujte příběh o životě v Československu do vaší etapové hry, nebo přímo z něj udělejte etapovou hru.

41 Rozmanitost kolem nás

Obsahuje-li téma vaší hry příběh o stereotypech a předsudcích (např. Harry Potter, Muži ve zbrani), připravte ukázky z příběhu, kde se téma předsudků a stereotypů objevuje. Podívejte se, jestli v okolí vašeho tábořiště či místa výpravy nejsou nějaké církevní památky (židovský hřbitov, kostel, kaplička, boží muka). Pokud ano, vydejte se k nim (plánováním cesty si skauti a skautky mohou rovnou splnit úkol Cestování nebo Orientace na mapě), zjistěte o nich co nejvíce informací (úkol Zjišťování informací) a následně se můžete o jednotlivých náboženských směrech pobavit.

44 Přespání v přírodě

Zapojte do programu libovolnou variantu úkolu.

45 Bezpečnost v přírodě

Vyzkoušejte si cvičnou evakuaci. Zadejte družinám vymyslet scénky k ohni na téma „co nám hrozí v přírodě“.

35 Zážitek v přírodě

Uspořádejte „výstavu“ i s vernisáží na téma zážitek v přírodě. Můžete přidat třeba zábavný podtitulek „tohle v paneláku nezažiješ“ nebo „jenom když jsi venku“.

46 Vnímání okolí

Vytvořte v rámci nějakého programu na táboře či výpravě prostor, kde skaut či skautka stráví hodinu v přírodě. Místo spaní ve stanu přespěte s oddílem venku a společně pozorujte hvězdy (lze spojit s úkolem Nové poznání).

48 Nové poznání

Pozorujte společně hvězdy, přichystejte si k nim příběhy, případně mapu noční oblohy. Nebo se společně vydejte do lesa a hledejte pobyťová znamení živočichů, učte se rozeznávat rostliny, houby, horniny a minerály.

36 Rostlina či zvířátko

Na táboře nechte skauty a skautky zasadit bylinkovou zahrádku, nebo jiné květiny a nechte je se o ně starat.

50 Šetrné chování

Zapojte skauty a skautky do přemýšlení a realizace zero-waste tábora. V rámci programu upečte chleba, zavařte ovoce, nebo ze starého již nepoužívaného oblečení vyrobte kostýmy na hru.

37 Poznávám přírodu

Veźměte s sebou na táběr co nejvíce atlasů a rŮzných „tahákŮ“ na přírodu (klidně i aplikace). Následně utvořte „botanicko-zoologicko-geologickou zahradu“ a označte co nejvíce přírodnin v tábořišti. Živočichy buď vyfoťte, překreslete a nebo chytněte do průhledných nádob na co nejkratší dobu. Nebojte se ani lovu ve vodě pomocí sítěk a cedníkŮ. Úkol je splněn, když plnicí ukáže alespoň 10 „objevŮ“.

Prostor pro tvé poznámky a nápady:

